

desfășurarea scenică. El redă prin cuvinte cântate, acompaniat la *shamisen*, mișcările și trăirile personajelor. Importantă este nu istorisirea prin cuvânt, ci tonalitatea care trebuie să ducă la înțelegerea unei anumite stări. Felul cum el „cântă” povestea dă detalii despre anotimpuri, peisaje, subliniază elemente care ar putea scăpa privitorului. Uneori cântă rezonat, alteori povestește cu pasiune, redând șoaptele de dragoste a doi tineri care se iubesc, durerea samurailor sau sunetul săbiilor de luptă. Există o tonalitate fixă, folosită de toți naratorii de *Bunraku*, pentru a reprezenta vocea unei fete tinere sau a unui rege sau a unui bătrân. Narațiunea și muzica însoțesc toate acțiunile păpușilor și creează atmosfera spectacolului. Nu pentru că păpușile *Bunraku* ar avea nevoie să fie explicate pe scenă. Ele dețin mecanismul unei expresivități fine. Se pot obține gesturi ale ochilor, ale gurii, ridicări de sprâncene care duc la sute și sute de stări. Asupra ei se imprimă mișcarea și fluxul păpușarului până la senzația că păpușa preia o stare, un gest, o mirare pe care o continuă și o finalizează. Parcă păpușa ar duce la bun sfârșit lucrurile pe care omul din spatele ei se teme să le arate.

FILE DE JURNAL

Bogdan ULMU

• În revista „22” citesc un fragment de jurnal al marelui Lucian Pintilie. Am scris despre cartea sa *Bricabrac* în *Convorbiri literare* și am spus, acum un an, ceea ce spune în *chapeau*-ul de azi, Gabriela Adameșteanu: „Marele regizor are și un extraordinar talent de prozator. Păcat că nu a scris mai mult” (dar nu e timpul pierdut: fragmentul de povestire apărut în revistă, mă face să cred că-n 2005 o să-i mai apară o carte!).

Despre ce este vorba aici? Despre o operație suportată de Pintilie, în Franța. Felul burllesc în care e prezentată situația mă trimite cu gândul la un film care tare mi-a plăcut, *All like that jazz*. Regizorul-pacient are sarcasm, ironie, umor și o detașare teribilă - pentru unul care este operat. Spre exemplu, unul dintre doctori îl informează că „nu îl doare nimic: noi am lichidat suferința!”. Iar o asistentă îi dă o pompă cu morfină cu care artistul se joacă precum un copil; dar morfina „acutizează memoria textuală. Nu am uitat aproape nici o replică în 4 zile, din cele dramaturgie esențiale”.

Visul pacientului în tot acest timp? Evident, „să sară pe fereastră”, fiindcă „dintr-o lume bramburită se sare din mers”! ...Frumos spus, nu!

• Într-un ziar central un cunoscut actor al Teatrului Național declară: „Din leafa pe care o iau de la teatru nu-mi ajunge nici să-mi plătesc chiria. Așa că mă mobilizez, plec în turnee, pentru a duce un trai decent!”...

Faptul că un actor se *mobilizează* nu poate fi decît de bun augur. Mai rău e că această mobilizare nu cred că-l va ajuta să-și plătească chiria, multe dintre spectacolele jucate în diverse turnee fiind suspendate din lipsă de public, ori fiind retribuite cu gajuri nesemnificative. Mai sigur pentru artistul cu pricina ar fi să se mute la un apartament cu două camere...

• Tot din presă aflu că mai mulți actori ai primei scene a țării au trimis o scrisoare noului ministru al culturii, cerând ca să fie păstrat la cârma instituției Dinu Săraru (care și-a prezentat demisia în decembrie).

Personal, nu înțeleg această revenire, din moment ce Săraru anilor 2000 de la Național, nu mai e același Săraru al anilor '80 de la Mic. Ca dovadă, sub conducerea sa, instituția nu a realizat un singur spectacol elogiut de critică.